

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Cob/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317216981
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2317216981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov: Mgr. Michal Novotný ako predseda senátu a JUDr. Božena Husárová a JUDr. Róbert Foltán ako členovia senátu v sporovej veci žalobkyne: SLOVKLIMA DEIMOS, s.r.o., IČO: 36 527 726, P. Pázmanya 49/3, Šaľa, zastúpenej: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., Šaľa, proti žalovanej: I. C., nar. XX. Z. XXXX, P. J. D. X, D., zastúpenej: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, o 136.000 € s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 18 C 66/2017-301 zo 16. januára 2019 takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok sa potvrdzuje.
- II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe a I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni celkovo 136.000 € ako náhradu škody a bezdôvodné obohatenie, ktoré vznikli na úrok žalobkyne tým, že žalovaná (čiastočne ako konateľka) vo svoj prospech použila prostriedky žalobkyne, a II. priznal žalobkyni náhradu trov konania.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za dokázaný tento skutkový stav:

3. Žalovaná bola od 6. marca 2009 spoločníčkou žalobkyne a aj jej konateľkou od 23. februára 2009 do 24. júla 2017, kedy bola odvolaná na mimoriadnom valnom zhromaždení. V dňoch 12. a 30. júna 2017 si z bankových účtov žalobkyne na svoje účty previedla resp. vybrala 79.000 € a 1. augusta 2017 si z týchto bankových účtov vybrala, resp. na svoj účet previedla ďalších 57.000 €. Súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané, že by tieto prostriedky boli pôžičkami zo strany žalobkyne žalovanej, keď tvrdenia žalovanej o týchto pôžičkách (splatnosti, úročení, spôsobe zaplatenia) považoval za neurčité a nejasné, naopak, žalovaná priznala, že týmito prevodmi a výbermi chcela preklenúť nedostatok prostriedkov na život. Medzi žalobkyňou a žalovanou nebola uzatvorená zmluva o výkone funkcie konateľa. Žalovaná pred prevodmi a výbermi žiadne zmluvy nespísala, žalobkyni nepredložila, no nezabezpečila si ani informácie o ekonomickom stave žalobkyne. S poskytnutím pôžičky nevyslovila súhlas nadpolovičná väčšina konateľov žalobkyne.

4. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie účtovnými dokladmi žalobkyne za r. 2017 a kúpnyimi zmluvami vloženými do katastra pod zn. V 1911/2018 a V 1910/2018, keďže sa veci nijako netýkajú. Rovnako nemali k veci význam okolnosti poskytnutia pôžičiek pracovníkom spoločnosti I. U., M. H., M. G., G. H., I. Y.. To, že iný konateľ žalobkyne (M. C.) má od nej príjem, ktorý podľa žalovanej musí byť pôžičkou, tiež súd prvej inštancie nepovažoval za podstatné, keďže tento konateľ má aj pracovnú zmluvu so žalobkyňou.

5. Z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzavrel, že žalobkyňa prevodmi resp. výbermi 12. a 30. júna 2017 porušila svoje povinnosti konateľky podľa § 135a Obchodného zákonníka tým, že si poukázala prostriedky bez právneho dôvodu. Nekonala tak s odbornou starostlivosťou a nebol naplnený ani liberačný dôvod podľa Nepovažoval za dokázané liberačné dôvody podľa § 135a ods. 3 Obch. zák. Tým zodpovedá za vzniknutú škodu. Žalovaná nemala nárok ani na odmenu za výkon funkcie konateľa, ani na mzdu podľa pracovnej zmluvy a valné zhromaždenie nerozhodlo ani o rozdelení zisku, takže vyplatenie týchto súm z tohto titulu by bolo neprípustným preddavkom na podiel na zisku podľa § 123 ods. 2 Obch. zák. Pretože konaním žalovanej došlo u žalobkyne k majetkovému úbytku, je táto škodou podľa § 379 Obch. zák., za ktorú žalovaná zodpovedá. Pokiaľ ide o výber a prevod 1. augusta 2017, v tom čase žalovaná nebola konateľkou žalobkyne, takže nemala právo nakladať s prostriedkami žalobkyne. Ak tak urobila, robila tak v rozpore so zákonom a tieto plnenia sú jej bezdôvodným obohatením, ktoré je povinná vydať.

6. Včas podaným odvolaním sa žalovaná domáha zrušenia tohto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie, eventuálne jeho zmeny tak, že sa žaloba zamietne. Na úvod svojho odvolania zhrnula nesporné skutkové okolnosti, okrem iného oprávnenie každého konateľa žalobkyne konať samostatne (čl. XI ods. 5 spoločenskej zmluvy) a to, že bola do 11. augusta 2016 viac ako 20 rokov manželkou ďalšieho konateľa I. C.. Ďalej zdôraznila, že napadla platnosť uznesení valného zhromaždenia o jej odvolaní z funkcie konateľky a konanie o tejto žalobe nie je skončené. Žalovaná vytkla súdu prvej inštancie, že nevykonala navrhnuté dôkazy: a) účtovné doklady žalobkyne za rok 2017, ktorými by sa preukázalo, že disponovalo dostatočnými finančnými prostriedkami a bola vo výbornej finančnej kondícii (čomu svedčia aj nákupy nehnuteľností od spriaznených osôb), b) účtovné doklady za obdobia, kedy boli poskytnuté pôžičky U., H., G., H. a Y., ktorými by sa dokázali podmienky týchto pôžičiek (úročenie, splatnosť), c) pracovné zmluvy M. C. a Š. C. (ďalšieho konateľa), na základe ktorých sú im ako spoločníkovi vyplácané sumy, d) súhlas žalovanej s poskytnutím pôžičiek žalobkyne iným osobám, čím sa malo dokázať, že na poskytovanie pôžičiek nebol potrebný súhlas všetkých konateľov (aj keď žalobkyňa neskôr svoje tvrdenia zmenila). Týmito dôkazmi chcela žalovaná uniesť svoje bremeno dôkazu, že postupovala v súlade s odbornou starostlivosťou, ktorého unesenie je pre ňu ťažšie, pretože listinami disponuje žalobkyňa. Súd však vyšiel len z tvrdení žalobkyne a tieto dôkazy zamietol, čím žalovanej odňal možnosť účinne sa brániť. Žalobkyňa nepreukázala, že poskytovanie pôžičiek spadá pod obchodné vedenie spoločnosti a že pri tom postupovala v súlade s Obchodným zákonníkom. Súd bez potrebných dôkazov prijal za skutočnosť, že suma 5.400 € vyplácaná M. C. ako spoločníkovi je pracovnou odmenou, hoci titul tejto sumy nebol v konaní preukázaný. Súd sa nevyrovnal s tvrdeniami žalovanej a porušil jej právo na spravodlivý proces. Spoločenská zmluva žalobkyne odlišne od § 66 Obch. zák. dovolila každému konateľovi samostatne rozhodovať o všetkých otázkach, teda aj o poskytnutí pôžičky, čo súd prvej inštancie nebral do úvahy. Žalovaná nesúhlasí s požiadavkami súdu prvej inštancie na odbornú starostlivosť, keď žalovaná mala na výbery a prevody oprávnenie a písomnú zmluvu o pôžičke zákon nevyžaduje. Žalovaná pri výbere konala s vôľou poskytnúť si pôžičku (čo nemožno spochybňovať), úročila ich trhovým úrokom a konala v súlade so zaužívanou praxou žalobkyne. Žalovaná poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Obo 16/2008, z ktorého vyplýva potreba individuálneho posudzovania odbornej starostlivosti. Na účely jej preukázania žalovaná navrhla vyššie uvedené dôkazy, súd ich však protiprávne zamietol a spôsobil, že neuniesla dôkazné bremeno. Takisto jej neumožnil uniesť dôkazné bremeno v otázke, či konala v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Súd prvej inštancie neodôvodnil, prečo dospel k záveru, že tvrdenia žalovanej o pôžičke sú účelové. Nesúhlasila ani s tým, že by pripustila, že išlo o vyplatenie si podielu na zisku, tento záver súd riadne neodôvodnil. K žalobkyňou tvrdenému premlčaniu pôžičiek nemohlo dôjsť, pretože pôžičky by boli splatné na výzvu podľa § 563 Obč. zák. a premlčacia doba podľa § 101 Obč. zák. by plynula až od výzvy, k čomu odkázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 146/2008. Upozornila na rozpor v tvrdeniach M. C., ktorý v konaní o rozvod uviedol, že má príjem z výkonu funkcie konateľa, tu však tvrdil, že ju vykonáva bezplatne. Žalovaná nesúhlasila ani s názorom, že žalobkyňa vznikla škoda, keďže pôžičky jej budú vrátené. Žalovaná pôžičky v určenej lehote splatnosti vráti, v súčasnosti však ešte nie sú splatné. U žalobkyne tak nenastala skutočná škoda (poškodenie vecí, náklady na nápravu, zbytočne vynaložené náklady alebo strata majetkových práv) ako jedna z podmienok nároku podľa § 135a Obč. zák. Vo vzťahu k priznaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaná namietla, že žiadala konanie prerušiť do skončenia konania o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia žalobkyne o jej odvolaní z funkcie konateľky, čomu súd nevyhovel. Namietla tiež, že žalobkyňa predložila ako dôkaz výpisy zo súkromného účtu žalovanej, ku ktorým sa nemohla zákonne dostať.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Bolo preukázané, že žalovaná výbermi a prevodmi spôsobila žalobkyni škodu 79.000 € a tiež sa bezdôvodne obohatila sumou 59.000 €, tieto transakcie nepoprela, prostriedky použila na svoju osobnú spotrebu. Žalovaná liberačné dôvody nepreukázala, ňou tvrdené pôžičky dokázané neboli, takže na transakcie ako konateľka nemala dôvod. Žalobkyňa v konaní ani netvrdila naplnenie liberačných dôvodov podľa § 135a ods. 3 Obch. zák., to, či poskytnutí pôžičky rozhodovalo obchodné vedenie, je z hľadiska liberácie nepodstatné. Žalovaná mala účel výberov a prevodov uviesť už skôr, urobila tak až pred súdom. Návrhy na dokazovanie sú všeobecné a nie je zrejmé, ktoré skutkové tvrdenia sa nimi mali verifikovať. Žalovaná si nezabezpečila informácie o činnosti spoločnosti a ani iné navrhované dôkazy (na okolnosti pôžičiek iným zamestnancom) nedokazujú liberačné dôvody § 135a ods. 3 Obch. zák. Žalovaná nekonala s odbornou starostlivosťou podľa § 135a Obch. zák., jej odkaz na rozhodnutie 1 Obo 16/2008 je pritom nenáležitý. Jej názor o premičaní pôžičiek je v rozpore s judikátom R 91/2004. Žalobkyni na účtoch chýba suma 136.000 €, čím jej vznikla škoda. Aj prípadná neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia z 24. júla 2017 by na tom nič nemenila, lebo by to znamenalo len zmenu právneho dôvodu čo do sumy 59.000 € z bezdôvodného obohatenia na náhradu škody, keďže žalovaná vo vzťahu k tejto sume ani žiadne dokazovanie vykonať nežiadala.

8. Žalovaná v odvolacej replike v podstate zotrvala na svojich argumentoch z odvolania. Zopakovala, že žalobkyni nevznikla škoda, pretože má voči nej pohľadávku zo zmluvy o pôžičke. Zdôraznila, že požiadavka písomnej formy zmluvy o pôžičke zo zákona nevyplýva a žalovaná konala s odbornou starostlivosťou a na ten účel navrhla vykonať ňou uvádzané dôkazy. Zároveň znova poukázala na rozpory v tvrdeniach žalobkyne ohľadom praxe pri poskytovaní pôžičiek.

9. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 379 C. s. p.), ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie a nevyžaduje to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario). Po jeho preskúmaní v medziach odvolacích dôvodov a väd, na ktoré je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti (§ 380 C. s. p.), dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

10. Na úvod treba poznamenať, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a spôsob jeho odôvodnenia sú pomerne neprehľadné. Súd prvej inštancie totiž na viacerých miestach poníma rozsudok ako „sprievodcu spisu“. Príliš obsiahlo v ňom opisuje jednotlivé podania, vykonané dôkazy (najmä doslovné odpisovanie výpovedi svedkov), ktoré zbytočne rozsudok nafukujú. Následne v samotnej hodnotiacej časti súd prvej inštancie nie príliš prehľadne spája skutkové zistenia s právnymi závermi do jedného jediného ods. 57, ktorý sa bez vnútorného členenia tiahne bezmála cez šesť strán. Napriek tomu však rozsudok ako celok spĺňa náležitosti § 220 C. s. p. o odôvodnení rozsudku. Súd prvej inštancie totiž vo výsledku zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti a prečo považoval za preukázané a ako vec právne posúdil. Vzhľadom na to odvolací súd pristúpil aj k meritórnemu prieskumu napadnutého rozsudku čo do skutkových a právnych záverov, ktoré odvolateľka napáda.

11. Súdom prvej inštancie bol zistený a pre odvolací súd je podľa § 383 C. s. p. záväzný skutkový stav reprodukováný v odsekoch 3 a 4 tohto rozsudku. Skutkový stav takto zistený súdom prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 191 C. s. p. Súd prvej inštancie v obsiahlom ods. 57 svojho rozsudku opísal, z ktorých dôkazných prostriedkov jednotlivé skutkové zistenia urobil. Zistenia urobené z jednotlivých dôkazov neodporujú obsahu listín založených v spise, ani obsahu výsluchov strán a svedkov tak, ako sú zachytené v zápisniciach o pojednávaní. Hodnotenie jednotlivých dôkazov potom zodpovedá pravidlám logického myslenia a všeobecnej skúsenosti.

12. Odvolací súd sa predovšetkým stotožňuje so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná nepreukázala existenciu žiadnych takých skutočností, z ktorých by bolo možné odvodiť existenciu prejavov vôle žalobkyne a žalovanej, ktoré by smerovali k vzniku zmluvy o pôžičke. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalovaná sama vo svojich vyjadreniach nič bližšie o okolnostiach vzniku týchto zmlúv neuviedla. Neuviedla teda, ako (akým spôsobom) došlo medzi stranami k prejavom takej vôle, ktoré by takúto zmluvu zakladali. Žalovaná o tom, že by malo ísť o pôžičku, neuviedla nič ani pri samotných prevodoch a výberoch 12. a 30. júna 2017. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaná pred týmito prevodmi a výbermi akokoľvek dala najavo, že ide o pôžičku. Nebol dokázaný ani záznam v účtovníctve spoločnosti či účtovný doklad, že by malo ísť o pôžičku. Súd prvej inštancie správne

zdôraznil aj rozpory v tvrdeniach žalovanej, ktorá vo vyjadrení (č. I. 36) uvádzala, že žalobkyňa je rodinnou spoločnosťou, kde „hospodársky výsledok pokrýva potreby spoločníkov“, takže jej konanie (zjavne: výbery prostriedkov zo spoločnosti) predstavovalo bežnú prax. Aj podľa odvolacieho súdu z tohto vyjadrenia možno súdiť, že žalovaná nemala žiaden záujem vziať si „pôžičku“, ale v skutočnosti vybrať si zo žalobkyne to, čo jej patrí. O tomto úmysle svedčí aj výpoveď samotnej žalovanej na pojednávaní 14. novembra 2018 (zápisnica č. I. 165), kde uviedla, že peniaze si vybrala, lebo bola „v nepriaznivej finančnej situácii“. To zodpovedá aj situácii, v ktorej sa žalovaná - podľa vlastnej výpovede - nachádzala. Žalovaná bola pôvodne manželkou konateľa žalobkyne I. C., v roku 2014 sa však ich vzťah zhoršoval, čomu sa úmerne zhoršovali aj pracovné vzťahy a v januári 2017 bola žalovaná odstavená od činnosti v spoločnosti žalobkyne. Podľa odvolacieho súdu je potom logický záver súdu prvej inštancie, že výbermi a prevodmi 12. a 30. júna 2017 žalovaná riešila svoju životnú situáciu a svoje problémy s I. C.. Za daných okolností potom ale obstojať aj jeho záver, že akékoľvek zmluvy o pôžičkách sú nepreukázané.

13. Žalovaná v odvolaní obsiahlo namietala, že súd prvej inštancie nevykonal rad ňou navrhnutých dôkazov, ktorými chcela uniesť svoje bremeno dôkazu zachovania odbornej starostlivosti v zmysle § 135a ods. 3 Obchodného zákonníka. Dôkazným bremenom je procesné bremeno, na základe ktorého možno v prípade, že skutkový stav nie je možné dostatočne zistiť (non liquet), rozdeliť dôsledky tohto nedostatočného zistenia medzi jednotlivé sporové strany. Vo všeobecnosti teda platí, že každá zo strán je povinná tvrdiť a v prípade sporu dokázať existenciu znakov skutkovej podstaty (hypotézy) tej právnej normy, ktorej právny následok (hypotéza) je v jej prospech. Vo všeobecnosti je teda žalobca povinný tvrdiť a dokázať skutočnosti, ktoré napĺňajú znaky skutkovej podstaty právnej normy, ktorá jeho nárok zakladá, a žalovaný je povinný tvrdiť a dokazovať skutočnosti, ktoré napĺňajú znaky skutkovej podstaty právnej normy, ktorá žalovaný nárok oslabuje alebo celkom ruší. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. však súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Podľa judikatúry (porov. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 100/2018) potom procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o návrhoch rozhodnúť, ale pokiaľ im nevyhovie, tiež vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len na troch dôvodoch: (1) tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; (2) dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou, alebo (3) nadbytočnosť dôkazu, lebo určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené.

14. Z vyššie uvedené je zrejme, že odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že zo strany žalovanej existencia zmlúv o pôžičke nebola dokázaná. Žalovanou navrhované dokazovanie však smerovalo k dokazovaniu okolností poskytovania podobných pôžičiek u žalobkyne (potrebnosť či nepotrebnosť súhlasu väčšiny konateľov, doklady o úročení, splatnosti pôžičiek iným osobám), ako aj k preukázaniu, že pri poskytnutí pôžičky samej sebe (pri výberoch a prevodoch 12. a 30. júna 2017) zachovala potrebnú odbornú starostlivosť ako konateľka žalobkyne (doklady o finančnej situácii žalobkyne). Ak však súd prvej inštancie prijal záver, že tieto výbery a prevody neboli pôžičkami (lebo neboli dokázané zodpovedajúce prejavy vôle), potom je úplne nepodstatné, ako sa u žalobkyne poskytovali pôžičky iným osobám. Rovnako je nepodstatné dokazovanie odbornej starostlivosti žalovanej pri poskytovaní pôžičky samej sebe, pretože poskytnutie pôžičky medzi žalobkyňou a žalovanou nebolo skutkovo zistené. Nemá teda zmysel dokazovať odbornú starostlivosť žalovanej pri činnosti, ktorú síce sama tvrdí, ale ktorú súd prvej inštancie skutkovo nezistil. Žalobkyňou navrhované dokazovanie sa tak snažilo dokazovať skutočnosti, ktoré v dôsledku záveru o nedokázaní pôžičky medzi žalobkyňou a žalovanou nemali už s predmetom konania relevantnú súvislosť.

15. Za daných okolností sa potom aj súd prvej inštancie v podstate zbytočne zaoberal uvedenými otázkami. Zbytočne teda riešil otázku, či poskytovanie pôžičiek patrí či nepatrí do obchodného vedenia spoločnosti a či na ňu bol potrebný súhlas väčšiny konateľov. Tieto jeho závery totiž nie sú príliš presvedčivé, ako na to žalovaná poukazuje v odvolaní, keď súd prvej inštancie skutočne bez bližšieho odôvodnenia prevzal závery žalobkyne a s tvrdeniami žalovanej o existencii inej obchodnej praxe sa nevyrovnal. Takisto sa zbytočne zaoberal otázkou zachovania odbornej starostlivosti žalovanej pri uvedených prevodoch a výberoch. Ak totiž už raz dospel ku skutkovému záveru, že existencia pôžičiek ako titulu týchto prevodov a výberov nie je dokázaná, nemal sa vôbec zaoberať tým, ako sa pôžičky u žalobkyne poskytovali či mali poskytovať a akú odbornú starostlivosť bolo možné od žalovanej očakávať. Odvolací súd ale už len v záujme úplnosti dodáva, že úvahy súdu prvej inštancie

o úrovni odbornej starostlivosti boli v zásade správne. Aj keby žalovaná preukázala, že sporné výbery a prevody boli pôžičkami, potom si odborná starostlivosť vyžadovala, aby existencia týchto pôžičiek a nárok žalobkyne na jej vrátenie boli dostatočne jasne a pre žalobkyňu spoľahlivo zachytené. Hoci zákon pre zmluvu o pôžičke nevyžaduje písomnú formu, aj podľa odvolacieho súdu potreba zachytenia takejto zmluvy písomne vyplýva z odbornej starostlivosti konateľa. Práve na základe písomnej zmluvy sa totiž nespochybniteľne fixujú podmienky pôžičky a umožňuje sa žalobkyňi v prípade sporu dokázať ich existenciu a vymôcť od žalovanej ich vrátenie. Uzatvorenie ústnej či dokonca konkludentnej zmluvy o pôžičke v takomto prípade znamená neistotu, keďže jedinou osobou, ktorá v tomto prípade bola pri uzatváraní zmluvy, by bola sama žalovaná ako dlžníčka. V prípadnom spore by potom od žalovanej ťažko bolo možné predpokladať, že by dobrovoľne potvrdila skutočnosti týkajúce sa uzavretia takejto zmluvy, ktoré by boli v prospech žalobkyne a v neprospech žalovanej. To sa týka všetkých náležitostí pôžičky, ako je suma, účel, úrok (ktorého výšku žalovaná za konania udávala na viackrát a rôzne) či splatnosti (o ktorej žalovaná za konania udávala ešte menej zrozumiteľné tvrdenia o akomsi zápočte pri vyporiadaní obchodného podielu, ktorý si však bude vyporiadavať nie so žalobkyňou, ale s ostatnými spoločníkmi, prípadne s treťou osobou, na ktorú ho prevedie, takže nie je zjavné, kde a pri čom by sa tu vlastne vytvoril priestor na zápočet prípadnej pohľadávky žalobkyne z pôžičky).

16. Konečne, odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie nezákonnými dôkazmi - výpismi z jej účtu (č. l. 138 až 143), ktoré predložila žalobkyňa, no ku ktorým sa nemala ako dostať. Tieto listinné dôkazy neboli pre rozhodovanie súdu vôbec podstatné, pretože to, že žalovaná 12. a 30. júna a 1. augusta 2017 vykonala určité výbery a prevody na svoje vlastné účty, žalovaná sama za konania nikdy nepoprela, naopak, už vo vyjadrení k žalobe (č. l. 36) to výslovne priznala. V dôsledku toho sa tieto skutočnosti stali v zmysle § 151 C. s. p. nesporné, čo podľa § 186 ods. 3 C. s. p. znamená, že súd vychádzal len z nich, keďže o nich nemal pochybnosti. A contrario to teda znamená, že predmetom dokazovania nebola okolnosť, že peňažné prostriedky z jednotlivých prevodov došli na účty žalovanej. Naopak, otázka, kam tieto prostriedky následne previedla žalovaná zo svojich vlastných účtov, je pre rozhodnutie veci nepodstatná. Aj keby teda výpisy z účtov žalovanej skutočne boli získané nezákonným spôsobom, mohlo by ísť o dôkaz vykonaný v rozpore s § 187 ods. 1 C. s. p. a tým o inú vadu konania (vadu pri dokazovaní, porov. nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 591/2012). Táto vada by však zjavne nemohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tak, ako to predpokladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p.

17. Súd prvej inštancie správne právne posúdil nárok žalobkyne voči žalovanej na zaplatenie sumy 79.000 € vybranej resp. prevedenej 12. a 30. júna 2017 ako nárok spoločnosti s ručením obmedzeným na náhradu škody voči vlastnému konateľovi podľa § 135a Obch. zák., ktorý sa podľa § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka spravuje jeho treťou časťou. Odvolací súd sa stotožňuje s úvahou súdu prvej inštancie, že porušením povinnosti konateľa podľa citovaného ustanovenia je to, ak ako konateľ disponuje s peňažnými prostriedkami spoločnosti bez toho, aby na to existoval platný právny podklad. Konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným je síce podľa § 133 ods. 1 Obch. zák. štatutárnym orgánom spoločnosti, čo podľa § 13 ods. 1 Obch. zák. znamená, že koná v mene tejto právnickej osoby, teda jeho úkony sú úkonmi osoby oprávnenej konať a platne zaväzujú spoločnosť s ručením. V dôsledku toho sú výbery a prevody peňažných prostriedkov 12. a 30. júna 2017 platnými úkonmi žalobkyne voči banke, ktorá viedla účty žalobkyne, a právnym dôvodom tohto prevodu a výberu sú práve úkony žalobkyne voči banke. Povinnosť konateľa konať vykonávať svoju pôsobnosť (štatutárneho orgánu) s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov však aj podľa odvolacieho súdu znamená, že konateľ môže vybrať prostriedku spoločnosti alebo dať príkaz na ich prevod na iný účet len vtedy, ak takým úkonom plní riadny záväzok spoločnosti (voči dodávateľom, odberateľom, zamestnancom, ale napr. aj spoločníkom z titulu výplaty podielu na zisku). Takýmto platným záväzkom pritom môže byť aj záväzok spoločnosti voči samotnému konateľovi, napr. na zaplatenie odmeny podľa § 66 ods. 3 Obch. zák. po schválení valným zhromaždením v zmysle § 125 ods. 1 písm. f) Obch. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2017. Ak však konateľ vyberá peňažné prostriedky spoločnosti alebo ich prevádza z jej účtov bez toho, aby tým plnil záväzok spoločnosti, bezdôvodne tým pripravuje spoločnosť o tieto finančné prostriedky a znižuje jej obchodný majetok (§ 6 ods. 1 Obch. zák.). Takéto konanie zásadne nie je konaním s odbornou starostlivosťou v zmysle § 135a ods. 1 Obch. zák., v dôsledku čoho konateľ musí podľa § 135a ods. 3 Obch. zák. zodpovedať za tým spôsobenú skutočnú škodu, ktorá spočíva v takomto zmenšení majetku spoločnosti o tieto finančné prostriedky (porov. § 379 Obch. zák.).

18. Podstata obrany žalovanej v prerokovanej veci spočívala v tom, že uvedené sumy si vybrala, resp. previedla v podstate ako plnenie z pôžičky, ktoré jej žalobkyňa poskytla. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 238/2010). Z citovaných ustanovení však vyplýva, že zmluva o pôžičke nevzniká len samotným odovzdaním peňazí, ale jej nevyhnutným predpokladom je predovšetkým vznik zmluvy postupom podľa všeobecných ustanovení o vzniku zmlúv (§ 43a a nasl. Obč. zák.). Podľa § 44 ods. 1 Obč. zák. platí, že zmluva vznikla, len čo prijatie návrhu nadobudne účinky, pričom mlčanie alebo nečinnosť samy osebe neznamenajú prijatie návrhu. Zmluva o pôžičke tak vznikne, ak jedna strana druhej prejaví, že takáto zmluva medzi nimi má vzniknúť, a druhá s tým prejaví súhlas. Odovzdanie peňazí potom musí k takejto uzavretej zmluve pristúpiť; samo osebe však nenahrádza proces návrhu zmluvy a jeho prijatia. Samozrejme, nie je vylúčené, že odovzdanie a prijatie peňazí by za určitých okolností mohlo mať povahu konkludentných úkonov smerujúcich k zmluve o pôžičke, ak by z nich takáto vôľa bola zistiteľná (§ 35 ods. 1 a 3 Obč. zák.).

19. Tak návrh zmluvy (oferta, porov. § 43a Obč. zák.), ako aj jeho prijatie (akceptácia, porov. § 43c Obč. zák.) sú právnymi úkonmi, teda prejavmi vôle. Prejav a vôľa spoločne definujú právny úkon v zmysle § 34 Obč. zák. Právny úkon teda neexistuje ani vtedy, ak neexistuje vôľa (napr. kvôli psychickému donúteniu), ale ani vtedy, ak neexistuje prejav vôle. Nevyhnutným znakom právneho úkonu je teda nielen to, aby tu existovala vôľa konajúceho subjektu, ale aj to, aby táto vôľa bola prejavená navonok spôsobom, ktorý umožňuje túto vôľu spoznať tretím osobám. Práve prejav vôle totiž predstavuje prvotný prostriedok, z ktorého tretie osoby zisťujú, aká vôľa sa prejavuje, pričom je podstatné, ako tento prejav s ohľadom na všetky okolnosti objektívne mala a mohla pochopiť osoba v postavení adresáta. Prejav vôle tak predstavuje základ pre zistenie, či vôbec nejaká vôľa existuje, a ak áno, aký je obsah tejto vôle. Na existenciu vôle inak pri jej prejave treba usudzovať predovšetkým na základe objektívnych skutočností, t. j. okolností, za ktorých bola vôľa prejavená, pričom osobitný zreteľ sa kladie na dobromyseľnosť adresáta úkonu (porov. v tomto smere ustálenú judikatúru, za všetky napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 3 Cdo 226/2009, 1 Cdo 191/2009 a 3 Cdo 179/2011). Uvedené závery sú v zásade použiteľné aj v oblasti obchodného práva (porov. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka), keďže Obchodný zákonník v § 266 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o právnych úkonoch (ich výklade, neplatnosti a pod.), avšak samotný právny úkon ani jeho náležitosti nedefinuje. Uvedené pravidlá sa použijú aj v prípade, ak na oboch stranách zmluvy vystupuje tá istá fyzická osoba raz vo svojom mene, raz v mene niekoho iného. Aj v tomto prípade zostáva zmluva právnym úkonom, v dôsledku čoho na jej vznik musí existovať tak vôľa, ako aj jej prejav. Ani v tomto prípade teda nestačí, ak si konajúca fyzická osoba vytvorí vo vlastnom vnútornom fóre vôľu uzavrieť určitú zmluvu na oboch stranách, ale táto jej vôľa sa musí prejavíť navonok, teda spôsobom poznateľným pre tretie osoby. Pokiaľ si príslušná zmluva vyžaduje písomnú formu, prejavuje fyzická osoba túto vôľu tým spôsobom, že príslušný právny úkon podpíše za jednu aj druhú stranu (§ 40 ods. 3 Obč. zák.), čím spravidla aj splní požiadavku poznateľnosti pre tretie osoby. Požiadavka, že vôľa musí byť prejavená, však platí aj v prípadoch, kedy sa na vznik zmluvy nevyžaduje písomná forma. Aj v tomto prípade teda konajúca fyzická osoba musí urobiť v zmysle § 35 ods. 1 Obč. zák. také ústne alebo konkludentné prejavy, z ktorých je možné vyvodíť existenciu určitej vôle, teda existenciu a obsah urobeného právneho úkonu.

20. Obchodný zákonník vo všeobecnosti nezakazuje, aby konateľ konal v mene spoločnosti s ručením obmedzeným aj v prípadoch, ak ide o právny úkon (zmluvu), ktorého druhým účastníkom (stranou) je sám tento konateľ. Zároveň Obchodný zákonník neobsahuje výslovnú úpravu náležitostí takejto uzatváraných zmlúv, ako ich upravuje napr. v prípade jediného spoločníka, kedy predpisuje dokonca písomnú formu (§ 132 Obch. zák.). Aj v takom prípade, keď konateľ koná na jednej strane v mene spoločnosti a zároveň na druhej strane v mene seba samého, však musia byť splnené vyššie uvedené podmienky vzniku takéhoto úkonu, teda existencia prejavenej vôle urobiť tento právny úkon. S výnimkou prípadov, kedy je predpísaná písomná forma, môže byť tento prejav ústny alebo konkludentný. Konateľ teda môže sám ústne spôsobom poznateľným pre tretie osoby prejavíť, že hodlá uzavrieť určitú zmluvu (jednoduchým príkladom môže byť zmluva o použití motorového vozidla spoločnosti,

ak konateľ oznámi „beriem si auto“ na určitý účel). Rovnako tak môže konateľ takýto prejav urobiť konkludentne (napr. vypísaním si cestovného príkazu, urobením účtovného záznamu, predložením dokladu účtovníčke a vybratím prostriedkov). Aj zmluvu o pôžičke medzi spoločnosťou a konateľom môže sám konateľ uzavrieť takýmto spôsobom, ak napr. predloží účtovníčke podklad na zaúčtovanie pohľadávky spoločnosti a následne si vyberie z účtu peniaze, prípadne ak pri výbere alebo prevode peňazí z účtu spoločnosti uvedie, že si ich prevádza ako pôžičku. Ak tieto prejavy nezbudzujú pochybnosti o tom, aká vôľa sa nimi chce prejavíť, je možné ich považovať za konkludentné prejavy vôle v zmysle § 35 ods. 1 Obč. zák., ktoré postačujú na to, aby vznikol právny úkon.

21. V prerokúvanej veci však zo súdom prvej inštancie správne zisteného a odvolacím súdom prevzatého skutkového stavu nevyplývajú žiadne také písomné, ústne ani konkludentné prejavy žalovanej, z ktorých by bolo možné vyvodzovať vôľu uzavrieť zmluvu o pôžičke a ktoré by bolo možné právne posúdiť ako takúto zmluvu medzi žalobkyňou a žalovanou. Potom je nerozhodné, či žalovaná sama mala v danom okamihu vôľu si tieto prostriedky poskytnúť ako pôžičku alebo nie, pretože túto vôľu zákonom predpokladaným spôsobom neprejavila. Ak totiž nie sú dokázané žiadne takéto prejavy jej prípadnej vôle, nemožno dospieť k záveru, že medzi stranami vznikla zmluva o pôžičke, ktorej predmetom mala byť suma 79.000 € postupne vybratá a prevedená 12. a 30. júna 2017 (§ 44 ods. 1 Obč. zák. a contrario). Potom ale v zmysle už uvedeného na záver o vzniku zmluvy o pôžičke nestačí len samo vybratie a prevedenie peňazí z účtu žalobkyne do rúk žalovanej. Súd prvej inštancie tak správne uzavrel, že zmluva o pôžičke medzi žalobkyňou a žalovanou, ktorej predmetom by boli tieto prostriedky, nebola dokázaná. V dôsledku toho správne dospel aj k záveru, že žalovaná týmito výbermi a prevodmi pripravovala žalobkyňu o tieto peňažné prostriedky v rozpore so svojou povinnosťou odbornej starostlivosti v zmysle § 135a ods. 1 Obch. zák., v dôsledku čoho zodpovedá za toto zníženie majetku, teda skutočnú škodu na strane žalobkyne. Keďže existencia zmluvy o pôžičke nebola dokázaná, nie je dokázaná ani existencia pohľadávky žalobkyne na vrátenie pôžičky, takže nie je dôvodná ani obrana žalovanej, že existencia takejto pohľadávky vylučuje vznik škody na strane žalobkyne. V dôsledku toho tak súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalovaná je povinná takto vzniknutú škodu nahradiť v peniazoch, teda zaplatením sumy 79.000 € žalobkyňi (§ 378 Obch. zák.).

22. Pokiaľ ide o výbery a prevody z účtu žalobkyne uskutočnené žalovanou 1. augusta 2017, súd prvej inštancie tento nárok správne posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaná bola totiž 24. júla 2017 odvolaná z funkcie konateľky žalobkyne, čím jej zaniklo právo konať v mene žalobkyne v zmysle § 13 ods. 1 Obch. zák. ako jej štatutárny orgán. Ak teda žalovaná (zrejme vďaka tomu, že jej odvolanie z funkcie nestihlo byť oznámené príslušným bankám) 1. augusta 2017 disponovala s peňažnými prostriedkami na účte žalobkyne, robila tak bez toho, že by na to vo vzťahu k žalobkyňi mala akékoľvek oprávnenie. Týchto peňažných prostriedkov v sume 59.000 € sa tak zmocnila bez akéhokoľvek právneho dôvodu, v dôsledku čoho je povinná takto získané bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 1 a § 458 ods. 1 Obč. zák. vydať. Žalovaná vo vzťahu k tejto časti nároku neuplatnila žiadne odvolacie námietky okrem tej, že navrhla konanie prerušiť do skončenia konania o neplatnosť jej odvolania z funkcie konateľky. O tomto jej návrhu však súd prvej inštancie riadne rozhodol uznesením vyhláseným na pojednávaní 3. októbra 2018, ktoré nebolo potrebné vyhotoviť a doručiť (§ 235 ods. 2 C. s. p. a contrario). Konanie o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia mohlo síce tvoriť prejudiciálnu otázku k prerokúvanej veci, v dôsledku čoho mohlo byť účelné konanie prerušiť podľa § 162 C. s. p., avšak samo neprerušenie nezakladá bez ďalšieho vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávnosť rozhodnutia v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. Vo všeobecnosti totiž platí, že žaloba o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia podľa § 131 Obch. zák. nemá vplyv na účinky uznesenia, tzn., že až do vyslovenia neplatnosti sa toto uznesenie považuje za platné. Súd prvej inštancie teda mohol oprávnene vychádzať z toho, že žalovaná bola 24. júla 2017 odvolaná za funkcie konateľky žalobkyne a tým stratila postavenie jej štatutárneho orgánu v zmysle § 133 a § 13 Obch. zák. Už len pre poriadok potom odvolací súd dodáva, že mu je z úradnej činnosti známe, že rozsudkom č. k. 21 Cob 74/2018-171 z 25. júna 2019 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 27 C 14/2017-96 z 5. februára 2018, ktorým bola žaloba žalovanej o neplatnosť uvedeného uznesenia valného zhromaždenia žalobkyne zamietnutá.

23. Zo všetkých uvedených dôvodov tak súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na zaplatenie oboch súm 79.000 € a 57.000 € spolu s úrokmi z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 Obch. zák. v spojení s § 1 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., voči ktorým žalovaná ani žiadne odvolacie dôvody neuplatnila. Na základe toho tak súd prvej inštancie správne žalobe vyhovel a odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C. s. p. jeho vecne správny rozsudok potvrdil (výrok I).

24. V odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. priznal aj nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej (výrok II).

25. Toto rozhodnutie prijal senát jednomyseľne (3 : 0).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C. s. p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.